

Observationer i Ekerö kommun 2012

Linus Brobacke & Mikael Nederman

För trettonde gången redovisas här fågelobservationer i Ekerö kommun. Mest spektakulärt har varit uppträdandet av flera lappugglor, något som inte hänt på 140 år! Två nya arter sågs 2012, stäpphök där inte mindre än tre individer sågs samt kaspisk trut. Andra fyndet av stor piplärka gjordes också. Totalt är nu 259 arter sedda i kommunen. Under året sågs 202 arter i kommunen, 11 fler än 2011.

Då har ännu ett fågelår passerat på Mäläröarna och vi kan blicka tillbaka på ett väldigt blött och kallt år. Det låg ett obrutet snötäcke över öarna under början av året men det följdes av en ovanligt varmt mars som gav riktiga vårkänslor. Isarna lades sig inte förrän slutet av januari så fram till dess kunde både simänder och sothönor beskådas runtom på öarna. Detta påverkade dock inte fåglarna i någon större utsträckning utan de anlände i vanlig tid under våren. Maj gladdade oss med en ny art för Mäläröarna, en stäpphök som flög förbi Svartsjövikens. Den regniga sommaren minns väl de flesta och hösten blev inte mycket bättre. I slutet av november var det dock dags för årets andra nya art för kommunen när en kaspisk trut sågs i Väntholmsviken.

Föregående års hårda vintrar har troligen påverkat fyndbilderna av vissa arter. Smådopping som tidigare år häckat på öarna har 2012 bara observerats vid strötfällorna och utan häckningsindicer. Även skäggmesen som tidigare år setts på flera lokaler uteblev helt 2012. Vi får hoppas att den återhämtar sig och återvänder till våra vassar.

Underlaget för denna redovisning kommer från Svalan. Stockholms Ornitologiska Förenings rapportmall har i stort sett följts. Känsliga arter döljs i systemet och vissa arter är inte granskade av Rk och Rrk. Vill du ha mer detaljerad data kan Du naturligtvis själv gå till Svalan.

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Ingen konstaterad häckning men en observation

i Bonadammen, Munsö för tredje året i rad med lämpliga förhållanden (Jan Wernerman). Totalt 196 observationer, därav 60 rapporter där 30 ex eller fler har setts, de flesta på åkern vid Svartsjö dämme, och största antalet uppgick till 190 ex (Patrik Engström). På senhösten sträckte som flest 120 ex tillsammans förbi Gällstaö den 6.12 (Jan Sondell).

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

1–3 adulta fåglar rastade i Svartsjö dämme 18.3–24.3 (Göran Forsberg, Eva Ekman Eriksson, Patrik Engström m.fl.).

Sädgås *Anser fabalis*

Vårobservationer av rastande och sträckande fåglar: 9 ex sträckande Hagalund, Adelsö 10.3 (Jonas Melin) 12 ex sträckande Svartsjövikens 10.3 (Jan Wernerman), 17 ex sträckande Lovö kyrka 11.3 (Sven-Erik Schultzberg), 2–3 ex rastande Kyrkpölen, Adelsö 12.3–15.3 (Georg Larsson, Jan-Eric Sundin) 15–105 ex rastande i Svartsjö dämme 13.3–22.3 (Ronny Melbéus, Jan Sondell, Rolf Nordin m.fl.), 4 ex sträckande NO Gällstaö 18.3 (Jan Sondell), 3 ex sträckande Huvududden, Menhammarsviken 18.3 (Mats Andersson), 10 ex rastande Adelsö 20.3 (Stefan Wastegård), 33 ex sträckande N Svartsjövikens 23.3 (Ola Jörnstedt), 2–8 ex rastande Svartsjö dämme 23.3–18.4 (Peter Lundberg, Per Öhman, Ulf Nilsson m.fl.) 11 ex sträckande N Sötvattenslaboratoriet 24.3 (Mats Andersson, Ulf Nilsson), 3–4 ex rastande Malm-

viks strandängar 30.3–1.4 (Ulf Nilsson, Fredrik Thernlund, Sven-Erik Schultzberg), 2 ex rastande Stjärtnäs, Kungsberga 6.4 (Jens Johansen), 1 ex rastande Kyrkpölen 7.4 och 29.4–6.5 (Micke Nederman, Hasse Andersson, Birgit Svensson), 4 ex rastande Mastområdet, Lovön 14.4 (Sven-Erik Schultzberg), 4 ex rastande Östra delen, Svartsjö-viken 15.4 (Glenn Cornland), 9 ex sträckande N Svartsjö-viken 9.5 (Gigi Sahlstrand). Höstobservationer: 6 ex sträckande Fågeltornet, Svartsjö-viken 27.9 (Jan Wernerman), 2 ex sträckande Torslunda 27.9 (Glenn Cornland), 30 ex rastande Svartsjö dämme 6.10 (Per Lönnborg, Urpo Könnömäki), 9 ex sträckande SV Mastområdet Lovön 29.10 (Sven-Erik Schultzberg).

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

24–34 ex rastande Mastområdet, Lovön 28.9–5–10 (Sven-Erik Schultzberg, Signe Hagerman, Linus Brobacke m.fl.).

Spetsbergsågs *Anser brachyrhynchus*

Den 13:e observationen i kommunen sedan 1998 då 2 ex rastade tillsammans med tundrasädgässen

vid Mastområdet, Lovön 2.10 (Gigi Sahlstrand).

Bläsgås *Anser albifrons*

Vårobservationer: 2 ad och 2 2k rastande 13.3 (Gigi Sahlstrand, Glenn Cornland m.fl.), 6 ad och 2 2k rastande 20.3 (Rolf Nordin, Gigi Sahlstrand m.fl.), 21.3–4.4 2 ex rastande (Gösta Ståhlberg, Jan Björk, Kristina & Görgen Åkerlund m.fl.) samtliga observationer rör Svartsjö dämme, 24.3–8.4 2 ad rastande Kyrkpölen, Adelsö (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex rastande Bonadammen, Munsö 14.4 (Jan Wernerman). Höstobservationer: 2 ad och 5 1k rastande Svartsjö-viken 27.9 (Gigi Sahlstrand, Urpo Könnömäki). Vinterobservation: Andra decemberfyndet någonsin som har inrapporterats till Svalan då 4 ex rastade i Menhammarsviken 30.12 (Mats Andersson, Michael Thydén, Jan Wernerman), rasen på dessa kunde tyvärr inte fastställas, förra observationen är från 2000.

Grågås *Anser anser*

Häckningar: 4 kullar –33 pull Kyrkpölen, Adelsö 1.5–4.6 (Hasse Andersson, Birgit Svensson, Glenn Cornland m.fl.), 7–69 pull 3.5–17.6 Svartsjö dämme (Per Öhman, Jan Wernerman, Gigi Sahlstrand m.fl.), 3 pull Bonadammen, Munsö 3.5–13.5 (Mats Andersson, Jan Wernerman), 10 pull Sötvattenlaboratoriet 24.5 (Mats Andersson), 2–10 pull Malmviks strandängar 13–19.6 (Sven-Erik Schultzberg) Första för året: 1 ex Kyrkpölen, Adelsö 6.1 (Hasse Andersson, Birgit Svensson) vilket är tidigt eftersom arten normalt dyker upp i mitten/slutet på februari.

Foto Göran Forsberg

Ett sångsvanpar höll revir i Svartsjö dämme 2012

Prutgås *Branta bernicla*

Totalt 13 observationer i kommunen av denna normalt kustbundna art. 50 ex sträckande V Torslunda 25.9 (Glenn Cornland) och 71 ex sträckande SV Fågeltornsparkeringen, Svartsjövik 27.9 (Sven-Erik Schultzberg, Gigi Sahlstrand, Urpo Könnömäki).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Häckningar: Upp till 60 pull sedda i Drottningholmsparken 19.6–10.7 (Sven-Erik Schultzberg) Observationer med mer än 99 ex: har skett vid 26 tillfällen och med som mest 1 500 ex vid Mastområdet, Lovön (Staffan Wolter). (Se också separat artikel, sidan 3.)

Kanadagås *Branta canadensis*

Vinterfynd: 1 ex rastande Bonadammen 1.1–8.1 (Jan Wernerman, Mats Andersson m.fl.) 1 ex förbiflygande vid Prästvik 3.1 (Sven-Erik Schultzberg), gissningsvis samma individ som sågs i Bonadammen. 1 ex rastande Sötvattenslaboratoriet/Sotholmen 28.12–30.12 (Jan Wernerman, Thomas Persson m.fl.). Övriga observationer rör 99 eller fler: vid 17 tillfällen med som mest 600 ex Bonadammen (Jan Wernerman).

Bläsand *Anas penelope*

Ingen häckning men observationer gjorda mellan 15:e maj–15 Juli, upp till 5 adulta fåglar sedda i Svartsjö dämme 6.6–27.6 (Jan Sondell, Peter Olsson, Maria Sjöstrand m.fl.), 1 ex Menhammarsviken 9.6 (Jan Wernerman), 2 ex Kyrkpölen, Adelsö 13.7 (Hasse Andersson). Vinterobservationer: 1–7 ex rastande Menhammarsviken 1.1–7.1 (Urpo Könnömäki, Leif Godin m.fl.), 15 ex rastande Rastaholm 1.1 (Jan Wernerman), 20 ex rastande Menhammarsviken 1.12 (Jan Wernerman).

Snatterand *Anas strepera*

Precis som förra året 2 konstaterade häckningar i Svartsjö dämme där paren fick ut 10 respektive 13 ungar. (Glenn Cornland). Övriga observationer:

35 ex rastande i Torslunda dagvattendamm 7.9 (Glenn Cornland).

Kricka *Anas crecca*

Observationer i lämplig biotop: 3–8 par i Kyrkpölen, Adelsö 28.4–10.6 (Hasse Andersson, Birgit Svensson m.fl.), 2–6 par Svartsjö dämme 30.5–30.6 (Sven-Erik Schultzberg, Ari Määttä, Ola Jörnstedt m.fl.), 1 ex Mastområdet som spelade 13.6 (Niklas Westermark). Större vårflocka på mer än 49 ex: 54 ex Svartsjö dämme 3.4 (Gigi Sahlstrand), 50–72 ex Svartsjö dämme 15.4–21.4 (Jan Björk, Ulf Nilsson m.fl.), 60 ex rastande Malmviks strandängar 15.4 (Jan Wernerman). Större höstflockar på mer än 50 ex: 49 ex Kyrkpölen, Adelsö 24.8 (Hasse Andersson), 60–100 ex rastande Svartsjövik 1.9 (Ola Jörnstedt, Håkan Markstedt). Vinterfynd: 12 ex rastande Menhammarsviken 2.1 (Leif Godin).

Stjärtand *Anas actua*

Rastande vår/sommar: 1 par rastande i Svartsjö dämme 15.4–22.4 (Jan Björk, Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex rastande Kyrkpölen, Adelsö 12.5 (Mats Andersson). Rastande höst: 1 ex Kyrkpölen, Adelsö (Hasse Andersson).

Årta *Anas querquedula*

Ingen konstaterad häckning men dock 1 par som har hävdad revir i Kyrkpölen, Adelsö 28.4–10.6 (Hasse Andersson, Birgit Svensson m.fl.), 1 par även sett i Svartsjö dämme 3.5 (Urpo Könnömäki, Per Öhman m.fl.). Övriga observationer: 1 ex rastande i Svartsjö dämme 10.8 och 12.8 (Ulf Nilsson, Glenn Cornland m.fl.).

Skedand *Anas clypeata*

Minst 1 häckning i Svartsjö dämme där paret fick ut 4–6 ungar (Jan Wernerman).

Brunand *Aythya ferina*

Ingen konstaterad häckning, dock en del par i lämplig biotop, 1 par Ölsta tegeldamm 29.4 (Glenn Cornland), 1 par Svartsjö dämme 17.5

(Gigi Sahlstrand, Glenn Cornland), 1 par Kyrkpölen, Adelsö 4.6 (Glenn Cornland). Övriga observationer: 9 ex rastande Svartsjövikens 8.10 (Jan-Eric Sundin).

Vigg *Aythya fuligula*

2 häckningar där pull har setts, 7 pull Torslunda dagvattendamm 11.7 och endast 3 pull på samma lokal den 24.7 (Glenn Cornland), 1 pull Gällstaö 10.8 (Jan Sondell).

Ejder *Somateria mollissima*

Nionde och tionde fyndet på Mälärörna. 1 2k+ rastade på Fiskarfjärden 15.7 (Jan Sondell), 1 ex sträckte förbi Väntholmsviken 17.9 (Gigi Sahlstrand).

Alfågel *Clangula hyemalis*

Nionde fyndet på Mälärörna. 2 ex rastande på Mörbyfjärden 4.5 (Glenn Cornland, Jan Björk, Ulf Nilsson).

Sjöorre *Melanitta nigra*

Yttereligare ett bra år. 1 ex rastande Sättra naturreservat, Adelsö 31.3 (Mats Andersson), 1 par rastande Prästvik, Lovön 29.4 (Ulf Nilsson), 7 ex sträckande N Bryggshusviken, Adelsö (Hasse Andersson), 26 ex rastande på södra Björkfjärden 5.5 (Glenn Cornland), 2 par vid Rastaholm 6.5 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki) och 1 honfärgad rastade Menhammarsviken (Jan Wernerman).

Svärta *Melanitta fusca*

Endast en observation vilket är en nedgång jämfört med de två senaste åren. 1 ex sträckande Väntholmsviken 19.8 (Gigi Sahlstrand).

Salskrake *Mergellus albellus*

Höst/Vintergäst på Mälärörna tills isen lägger sig. 1–7 ex Menhammarsviken 1.1–29.4 (Jan Wernerman, Leif Godin, Runo Edholm m.fl.)

Salskrake

Foto Göran Forsberg

1–5 ex Svartsjövikens 4.1–21.4 (Jan Björk, Göran Forsberg, Ulf Nilsson m.fl.) 1 honfärgad Sötvattenslaboratoriet 5.1 (Fredrik Thernlund), 1 2k+ Lambarudd 15.1 (Micke Nederman, Glenn Cornland), 1 ex Prästvik 15.1 (Angelica Aronsson, Marianne Dannbeck, Annika Morberg m.fl.), 1 ad Koviken 19.1 och 28.1 (Jan-Eric Sundin, Mats Andersson), 1 par rastande Eldgarnsö 25.3 (Jan Wernerman), 1–6 ex rastande Kyrkpölen, Adelsö 26.3–8.4 (Glenn Cornland, Birgit Svensson m.fl.), 3 ex rastande Igelvikens 27.3 (Glenn Cornland), 1 ex förbiflygande Stjärtnäs, Kungsberga 6.4 (Jens Johansen), 2 ex rastande Hovgårdsfjärden 7.4 (Glenn Cornland, Jan Björk), 2 par rastande Färingsö nordligaste udde 12.4 (Christian Lagström). 1 ex rastande Svartsjö dämma 10.8–12.8 (Ulf Nilsson m.fl.), 1 honfärgad rastande Fågeltornet, Svartsjövikens 9.9 (Göran Forsberg m.fl.), 4–12 ex rastande Menhammarsviken 27.10–23.11 (Sven-Erik Schultzberg, Bertil o Ulla Dolk m.fl.), 3 honfärgade rastande Gällstaö 28.10 (Jan Sondell), 3 ex Fågeltornet, Svartsjövikens 3.11 (Viggo Norrby), 1 ex rastande Sötvattenlaboratoriet 28.12 (Jan Wernerman).

Småskrake *Mergus serrator*

Ingen häckning men en hel del par i lämplig biotop som tidigare år, när kommer första konstaterade häckningen? Observationer: En mycket tidig observation, Jungfrusund 27.1 (Jan Björk), 1 ex Färingsö nordligaste udde 12.4 (Christian Lagström), 3 ex Lambarudd 15.4 (Ulf Nilsson, Mats Andersson m.fl.), 2 ex förbiflygande Sättra naturreservat, Adelsö 21.4 (Mats Andersson), 4 ex Kyrkölen, Adelsö 29.4 (Hasse Andersson m.fl.), 1 par Berholmarna, Södra Björfjärden 5.5 (Glenn Cornland), 1 par Pers holme, Menhammarsviken 6.5 (Ulf Nilsson), 1 par Rastaholm 12.5 (Mats Andersson).

Storlom *Gavia artica*

En lyckad häckning där paret fick ut 2 ungar (Bertil & Ulla Dolk) och en misslyckad. Totalt 17 observationer under året vilket är en ökning jämfört med 2011 då antalet var 8 observationer och något fler än 2010 då antalet var 13.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Ingen häckning konstaterad. Få observationer även i år så det verkar som om populationen inte har återhämtat sig ännu från de två kalla vintrar vi har haft, precis som förra året så är det 3 olika individer som har setts. 1 ex sågs i Svartsjö däme 29.3–30.3 och även 1 ex spelande 9.4 (Kurt Idstam, Bengt Legnell, Glenn Cornland m.fl.). Gissningsvis sågs samma individ i Svartsjöviken 1.4 (Kurt Idstam). 1 ex sågs Bonadammen 7.4 (Micke Nederman) och den sista för året sågs i Svartsjö däme 12.9 (Gigi Sahlstrand).

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Noterbart är att de häckande paren vid Menhammarsviken fick ut c:a 40 ungar (Jan Wernerman).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Ingen konstaterad häckning, dock flera par i lämplig biotop. Första för året dök upp i Torslunda dagvattendamm 18.4 och dagen efter var det 1 par som sågs fram till 1.5 (Glenn Cornland, Jan Björk

m.fl.) 1 par Ölsta tegeldamm 22.4–29.4 (Gigi Sahlstrand, Glenn Cornland), 2 par Bonadammen 29.4 (Jan Wernerman, Fredrik Thernlund). Övriga observationer: 1 2k+ Torslunda dagvattendamm 19.7–17.8 (Glenn Cornland), 1 ex Svartsjö däme 17.8 (Glenn Cornland), 1 1k 2.9 (Urpo Könnömäki, Mats Andersson m.fl.), 2 ex Fågeltornet, Svartsjöviken 7.9 (Gigi Sahlstrand).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Inga häckningar inrapporterade men gissningsvis så ligger häckantalet mellan 200 och 300 par som tidigare år. Observationer med fler än 200: 200 ex flög förbi Svartsjö däme 13.5 (Urpo Könnömäki), 221 ex Väntholmsviken 20.9 (Gigi Sahlstrand).

Rördrom *Botaurus stellaris*

Totalt 6–8 ex hörda/sedda i lämplig biotop mellan 25.3–17.6 i Menhammarsviken, Ölsta tegelbruksdamm, Stjärtnäs, Eldgarnsö, Svartsjö däme och norra delen av Munsö.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

En rapporterad häckning med okänt resultat. Även 4 gamla fåglar som har spelflugit i början på juni så möjligen två häckningar. Övriga observationer: 9–11 ex sågs vid Lastberget, Adelsö (Rördrommens fältstation, Johan Skutin, Jan Söderlind).

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Ingen konstaterad häckning, dock vet jag att åtminstone två par försökt och misslyckats. Första för året dök upp vid Fiskfjärden 30.3 (Jan Sondell) och den sista observationen är från Helgö kanal 30.9 (Urpo Könnömäki). Totalt 143 inrapporterade observationer vilket är färre än förra året.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Totalt 6 observationer är en bra siffra för året, normalt ligger antalet på 2–4. 1 ex förbiflygande Drottningholms golfbana 18.2 (Christian Lag-

ström), 2 ex Ellholmen, Adelsö (Rördrommen fältstation), 1 ex Adelsö 10.3 (Gigi Sahlstrand, Görand Forsberg), 1 2k förbiflygande Hagalund, Adelsö (Stefan Wastegård, Monica Thelin, Magnus Fredriksson), 1 3k+ födosökande Malmviks strandängar 3.4 (Kurt Idstam, Jan Sondell), 1 ex sträckande SV 10.11 (Glenn Cornland).

Brun glada *Milvus migrans*

Elfte observationen då 1 ex flög förbi Frutorp, Adelsö 9.8 (Hasse Andersson, Mats Karström).

Röd glada *Milvus milvus*

Åttonde fyndet då 1 ex flög förbi Svartsjö däme 12.5 (Jan Björk).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Ingen konstaterad häckning dock flera observationer där en eller flera fåglar har setts flyga med föda, 1 ex Eldgarnsö 21.5 (Gigi Sahlstrand), 1 par Ölsta tegeldamm (Gigi Sahlstrand), 1 par Menhammarsviken 16.6 (Micke Nederman, Urpo Könnömäki), 1 ex Holmbacken, Svartsjöviken 16.6 (Micke Nederman, Urpo Könnömäki).

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Totalt nio observationer vilket är något färre än vanligt. Ett av fynden kan vara värt att nämna då 1 ex födosökte vid Fågeltornet, Svartsjöviken 6.6 (Ari Määtä).

Ängshök *Circus pygargus*

Fjortonde fyndet. 1 3k+ hanne födosökte på morgonen vid Fågeltornsparkeringen, Svartsjöviken 6.5 (Maria Alsterlund).

Stäpphök *Circus macrourus*

Totalt tre fynd och ny art för Mälärörna. 1 2k förbiflygande Svartsjö däme 6.5 (Jan Björk), denna är godkänd, 1 2k födosökande östra delen, Svartsjöviken 9.5 (Glenn Cornland), denna individ är fortfarande under granskning i skrivande stund samt 1 ad hanne

som födosökte vid Lovö prästgård 27.10 (Sven-Erik Schultzberg), denna individ är godkänd.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Övervintrande fåglar jan–mars: 5–7 ex fördelade på Munsö, Väntholmen, Menhammarsviken, Svartsjöområdet 1–2 ex, Lovön 1–2 ex.

Ormvråk *Buteo buteo*

Övervintrande fåglar jan–mars: 6–9 ex fördelade på 1–2 ex Lovön, Eldgarnsö, 1–2 ex Svartsjöområdet, Väntholmsviken, Rastaholm, Adelsö. Övervintrande fåglar dec: 3–4 ex fördelade på Adelsö, Lovön, Torslunda.

Bivvråk *Pernis apivorus*

Ingen häckning och inga spelande fåglar rapporterade. Dock fåglar sedda under häcktid på 6 platser. Första observationen för året var 19.5 (Glenn Cornland) och den sista 11.9 (Sven-Erik Schultzberg).

Storlom

Foto Göran Forsberg

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Inga häckande fåglar rapporterade. Observationer under jan–mars: 1 ex i området runt Svartsjövikens 10.1–11.3 (Glenn Cornland, Jan Björk m.fl.) 1 ex Stavsundsavtaget 25.2 (Mats Andersson), 1 ex Munsö 10.3 (Simon Jakobsson, Carl Arrhenius, Fingal Gyllang).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Inga konstaterade häckningar dock några observationer av 1k fåglar som kan tyda på häckning. 1–2 ex 1k rastande Svartsjö däme 25.8–28.8 (Jan Wernerman, Bertil & Ulla Dolk), 1 1k Fågeltornet; Svartsjövikens (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg). Första för året dök 15.4 vilket är tidigare än normalt Lovö kyrkängar och kanske samma individ vid Norrby (Mats Andersson, Ulf Nilsson).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

1 ad rastande Slottsparken, Svartsjövikens 31.3 (Jan Björk m.fl.), 1 ex födosökande Svartsjö däme 3.4 (Kurt Idstam), 1 ex sträckande NO Svartsjövikens 18.4 (Glenn Cornland), 1 ex förbiflygande Väsby Hage, Munsö (Mats Andersson), 1 2k Kanton–Golfbanan, Lovön 23.4 (Hans Terelius) 1 ad rastande Svartsjövikens 9.9 (Michael Tydén), 1 1k sträckande S Lovö kyrka 28.9 (Sven-Erik Schultzberg), 1 ex sträckande SV Mastområdet 2.10 (Gigi Sahlstrand).

Stenfalk *Falco columbarius*

1 ex östra delen, Svartsjövikens 6.5 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex östra delen, Svartsjövikens 12.5 (Glenn Cornland) 1 ex förbiflygande Malmviks strandängar 19.9 (Sven-Erik Schultzberg), 1 ex födosökande Mastområdet 27.9 (Kurt Idstam).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Efter förra årets invasion så fick vi bara en observation i år då 1 ex spelade vid Husby-Munsö 20.6 (Glenn Cornland).

Kornknarr *Crex crex*

3–4 spelande är en bra siffra på Mäläröarna, de två senaste åren har vi bara haft en spelande individ. 1 ex runt Mastområdet och Berga gård på Lovön 27.5–5.7 (Jan Wernerman, Micke Nederman m.fl.), 1 ex Svartsjövikens 29.5 (Kurt Idstam), 1 ex spelande utmed Ricksättravägen, strax norr om Svartsjö kungsgård under nattsångarexkursionen 16.6 (Micke Nederman, Urpo Könnömäki), 1 ex nittiograderskurvan, Kumlavägen, Svartsjövikens 21.6 (Glenn Cornland), detta skulle teoretiskt sätt kunna vara samma individ som hördes 29.5.

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Vinterfynd jan–mars: 1 ex Sötvattenslaboratoriet 10.1–29.1 (Urpo Könnömäki, Micke Nederman m.fl.) Spelande fåglar under häckningstid: 2–3 ex Menhammarsviken, 3–4 ex Svartsjövikens, 2–3 ex Svartsjö däme, 1 ex Ölsta tegeldamm, 1 ex Eldgarmsö, 1 ex Väntholmsviken.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Ett bra år för Mäläröarna även om den spelande populationen befann sig på ett ställe. Upp till hela 5 ex spelade runt Svartsjövikens 30.4–16.5 (Glenn Cornland, Micke Nederman, Gigi Sahlstrand m.fl.)

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Häckningar och troliga häckningar: 1 par Ölsta tegeldamm (Gigi Sahlstrand), 1 par i diket vid Lovö kyrkängar (Eva Edmert m.fl.), 1 par Mastområdet där också 1 pull har setts (Fredrik Thernlund m.fl.). Övriga områden där häckning kan ha skett men bara ett ex har setts är Rishögssdammen, Prästnibble (Gigi Sahlstrand), Växthusdammarna, Torslunda (Urpo Könnömäki, Glenn Cornland), Svartsjö däme (Gigi Sahlstrand).

Trana *Grus grus*

Den 17.3 flög 4 ex förbi Adelsö som de första för året (Peter Brunberg) och sista blev totalt 125 ex som sträckte förbi Svartsjövikens 8.10 (Jan-Eric

Foto Göran Forsberg

Ung lärkfalk

Sundin). Största antalet var de som 712 ex sträckte förbi Torslunda 6.10 (Glenn Cornland).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Endast en konstaterad häckning där paret fick 1 unge, Drottningholms slott (Sven-Erik Schultzberg). Observationer gällande par eller lämplig biotop: 1 par Gällstaö 18.4 (Jan Sondell), 1 par + 1 ex Kyrkpölen 28.4 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 par Menhammarsviken 3.6 (Jan Wernerman) Övriga observationer: Hela 31 ex rastade vid Rastaholm 21.4 (Jan Wernerman).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Häckande: 1 par Torslunda dagvattendamm som fick ut 4 ungar (Glenn Cornland), 1–2 par Malmviks strand där 1 unge är sedd (Sven-Erik Schultzberg, Per Nilsson m.fl.). Troliga häckningar/lämplig biotop: 1–2 ex sedda på dessa lokaler, Kyrkpölen (Hasse Andersson, Birgit Svensson), Svartsjö dämlämma (Maria Alsterlund, Fredrik Thernlund m.fl.), Menhammarsviken (Jan Wernerman).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

1–5 ex rastande Svartsjö dämlämma 3.6 (Glenn Corn-

land, Ulf Nilsson m.fl.), 1 ex rastande Svartsjö dämlämma 5.6–8.6 (Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex rastande Svartsjövikens 1.9 (Håkan Markstedt), 2 1k rastande Menhammarsviken (Ulf Nilsson, Mats Andersson m.fl.).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Med årets observationer är vi uppe i totalt 19 fynd som är inrapporterade till Svalan. Årets 3 observationer är riktigt bra för denna art som inte är årlig. 2 ex sträckande Torslunda 28.7 (Glenn Cornland), 1 2k+ sträckande Torslunda 11.9 (Glenn Cornland), 1 1k rastande Fågeltornsparkeringen, och östra delen Svartsjövikens 15.9 (Urpo Könnömäki, Ulf Nilsson m.fl.)

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Relativt gott om observationer under både höst- och vårsträcket. Högsta siffran för året blev 110 ex som drog förbi östra delen, Svartsjövikens 29.4 (Glenn Cornland).

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Väldigt många stora flockar då framför allt vid Svartsjövikens där det var som mest 714 ex 1.9, detta är det största inrapporterade antalet nå-

gonsin på Mäläröarna (Glenn Cornland, Ola Jörnstedt m.fl.) Första för året dök upp 29.2 vid Mastområdet (Kurt Idstam, Bengt Eriksson). Sista observationen för året blev 50 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjöviken 4.11 (Urpo Könnömäki).

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Sjätte fyndet då 1 ex rastade i Svartsjö däme 24.7–26.7 (Jan Björk m.fl.).

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

Endast höstfynd. 2 ex rastande Kyrkpölen, Adelsö 24.8 (Hasse Andersson), 1 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjöviken 2.9 (Urpo Könnömäki, Jan Wernerman m.fl.), 1 1k rastande östra delen Svartsjöviken 15.9 (Ulf Nilsson, Mats Andersson m.fl.), 1 ex rastande Torslunda 21.9 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

1 1k rastande östra delen, Svartsjöviken 15.9 (Ulf Nilsson, Glenn Cornland m.fl.).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

2 ex rastande Svartsjö däme 11.5 (Glenn Cornland, Jan Björk), 3–5 ex rastande Svartsjö däme 16.5–17.5 (Sven-Erik Schultzberg, Kurt Idstam m.fl.), 1–3 ex rastande Svartsjö däme 3.6–5.6 (Ulf Nilsson, Urpo Könnömäki m.fl.).

Småsnäppa *Calidris minuta*

1 1k rastande Skytteholmstornet, Menhammarsviken 2.9 (Glenn Cornland, Mats Andersson, Ulf Nilsson).

Grönbena *Tringa glareola*

Totalt 137 rapporter på Svalan vilket är i paritet med tidigare år.

Drillsnäppa *Acitis hypoleucos*

Inga konstaterade häckningar men flera observationer med lämplig biotop, Väntholmsviken, Sotholmen på Lovön, Lambaruudd, Prästvik, Pilsholmen på Munsö, Länstaholm, Menhammarsviken, Gällstaö, Betlehem. Första observation

Foto Göran Forsberg

Större strandpipare och kärnsnäppa rastar i Svartsjö däme

för året var i Drottningholmsparken 30.4 (Svante Söderholm, Elisabeth Stureson).

Rödbena *Tringa totanus*

En konstaterad häckning i Svartsjö dämme där paret fick ut två ungar (Glenn Cornland m.fl.).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Noterades vid 20 tillfällen på vårsträcket 3.5–30.6 vilket är mer än dubbelt så många gånger som förra året och med stora antal också, hela 19 ex sågs vid Svartsjö dämme 19.6. På återsträcket 12.7–2.9 så noterades arten vid 12 tillfällen vilket är något färre än året innan och som mest med 3 ex.

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

Noterades vid 19 tillfällen på vårsträcket 27.4–30.6 vilket också detta är mer än dubbelt så många som året innan med som mest 6 ex i Svartsjö dämme. På återsträcket 8.7–18.8 så noterades arten vid 17 tillfällen vilket är i paritet med året innan och som mest med 6 ex.

Storspov *Numenius acquata*

Totalt 19 observationer mellan 11.4–8.8 vilket är något mindre än året innan och med hela 50 ex som då sträckte förbi Grankulla gård på Färingsö 11.4 (Christian Lagström). Endast en gång tidigare har en så stor flock setts sedan Svalan införts och det var år 2004.

Småspov *Numenius phaeopus*

Sträckande: 1 ex mot N Lovö prästgård 19.5 (Peter Almström), 3 ex Norrby, Lovön 5.7 (Fredrik Thernlund).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Sjätte året i rad då som vi har haft spelande och även denna gång är det Fågeltrönet vid Svartsjöviken då 1 ex spelade 11.5 (Jan Björk). 1 ex även på hösten då den stöttes vid trönet i Svartsjöviken 9.9 (Ulf Nilsson, Michael Tydén, Urpo Könnömäki m.fl.).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

40 ex rastande Malmviks strandängar 22.4 (Glenn Cornland), 25 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjöviken 27.9 (Urpo Könnömäki m.fl.).

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

1 ex spelande vid Fågeltornet, Svartsjöviken 29.4–1.5 (Glenn Cornland, Micke Nederman, Hans Terelius m.fl.) 2 ex rastande Fågeltornet, Svartsjöviken 27.9 (Urpo Könnömäki, Gigi Sahlstrand).

Brushane *Philomachus pugnax*

Totalt 45 observationer under året. Den första sågs den 29.4 i Kyrkölen, Adelsö (Jan Wernerman).

Skrattmåsar *Larus ridibundus*

Inga konstaterade häckningar i år heller.

Ung brushane

Foto Göran Forsberg

Gråtrut *Larus argentatus*

Häckning: 7 par på Fiskarholmen, Fiskarfjärden (Jan Sondell).

Silltrut *Larus fuscus*

Fynd jan–mars: 1 ex 12.2 (Jan Wernerman), 1 ex 18.2 vid Lambarudd (Ulf Nilsson), gissningsvis så rör det sig om samma fågel. Häckning: 1 par precis som förra året i Torslunda dagvattendamm och fick ut 3 ungar (Glenn Cornland). Även 1 par ruvande på Fiskarholmen i Fiskarfjärden, dock utan att lyckas få ut ungar (Jan Sondell).

Havstrut *Larus marinus*

Inga konstaterade häckningar.

Kaspisk trout *Larus cachinnans*

En 2K-fågel i Väntholmsviken 27-28/11 (Gigi Sahlstrand).

Dvärgmå *Larus minutus*

3 2k+ rastade på Vårbyfjärden 21.4 (Glenn Cornland), 4 ad födosökte vid Eldgarnsö 9.7 (Ola Jörnstedt).

Fisktärna *Sterna hirundo*

25 par häckade på Fiskarholmen, Fiskarfjärden med okänt resultat (Jan Sondell). Första för året dök upp redan 9.4 när den flög förbi Södra Björkfjärden (Glenn Cornland).

Silvertärna *Sterna paradisaea*

3 ex rastade Södra björkfjärden 5.5 (Glenn Cornland), 9 ex rastade vid Jungfrusund 8.5 (Jan Wernerman), 1 ex drog förbi Eldgarnsö 12.5 (Gigi Sahlstrand).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Åter igen ett tungt år för denna art då endast en observation är inrapporterad då 1 ad och 1k födosökte i Väntholmsviken 16.8 (Gigi Sahlstrand).

Skogsduva *Columbus oenas*

Första observationen för året blev 28.2 (Glenn

Cornland). Flockar på mer än 99 ex: 100 ex rastande Lovö kyrkängar 17.3 (Mats Andersson, Ulf Nilsson), 120 ex rastande Lovö kyrkängar 11.4 (Fredrik Thernlund), 100 ex rastande Norrby, Lovön 12.4 (Fredrik Thernlund).

Turkduva *Streptopelia decaocto*

1 ex Lovö prästgård 22.6 (Sven-Erik Schultzberg, Peter Almström m.fl.), 1 ex spelade på Eldgarnsö 23.6 (Per Ousbäck).

Turturduva *Streptopelia turtur*

1 ex Malmviks strandängar 29.6 (Jan Björk). Detta är det fjärde fyndet på Mäläröarna om den blir godkänd.

Gök *Cuculus canorus*

Första för året dök upp 2.5 (Gigi Sahlstrand). Totalt 35–40 ropande fåglar vilket har varit samma siffror som vi har haft både 2010 och 2011 fördelade på, Lovön 13, Färingsö 12, Munsö/Adelsö 8 och Ekerö 3.

Berguv *Bubo bubo*

Totalt tre observationer av vår största uggle och troligen rör det sig om samma individ. 1 ex hördes och sågs sitta på den stora masten vid Drottningholms golfbana 9.6 (Micke Nederman, 1 ex jagade måsungar på Fiskarholmen, Fiskarfjärden 20.6 (Jan Sondell), 1 ex Estbröte, Gällstaö 19.10 (Gigi Sahlstrand)

Lappuggla *Strix nebulosa*

Självklart årets sensation på Mäläröarna när det efter 140 års frånvaro dök upp lappugglor både på Adelsö och Lovön. 1–2 ex i området vid Hagalund/Charlottenlund, Adelsö mellan 3.3–28.10. 1 ex Hogsta herrgård 16.4 (Per Lönnborg m.fl.), förmodligen samma individ dök upp vid Koviks avtag 22.4–23.4 (Ulf Nilsson, Joep De Leeuw) för att sedan flytta sig till området runt Prästvik 5.6–6.6 (Stefan Henriksson m.fl.). 1 ex Kumla by den 21.6 (Ewa Kierkegaard). Minst tre olika ugglor sågs. (Se också artikel på sidan 1).

Pärluggla *Aegolius funereus*

Efter det stora inflödet 2008 har det inte rapporterats någon pärluggla på Mälärörna. I år hördes det dock en från Klippans skog vid Väntholmsviken 9.10 (Gigi Sahlstrand).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

1 ex som vanligt numera vid Koviks avtag, Lovön 5.1–26.2 (Mats Andersson, Gunilla Olsson, Jukka Markkanen, Ene Markkanen-Proos m.fl.), 1 ex Väsby hage 4.2 (Jan Wernerman), 1 ex Samting, Adelsö (Hasse Andersson, Birgit Svensson m.fl.).

Hornuggla *Asio otus*

Endast en observation då 1 unge hördes vid Landholmen 13.6 (Gigi Sahlstrand). I övrigt inga rapporter på arten vilket är lite häpnadsväckande med tanke på senare års höga antal observationer. Sorktillgången har dock varit dålig på öarna.

Jorduggla *Asio flammeus*

1 spelande vid Klippans väg, Väntholmsviken 17.3 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex Menhammarsviken 7.4–16.6 (Urpo Könnömäki, Per Öhman, Micke Nederman, Signe Hagerman m.fl.), 1 ex Mastområdet 14.4 (Peter Almström, Kurt Idstam m.fl.), 1 ex Berga gård, Lovön 21.4 (Ulf Nilsson), 1 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjövik 21.4 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Svartsjödämme 5.5 (Linus Brobacke, Jan Björk, Urpo Könnömäki), 1 ex Ilända gårde, Väntholmsviken 21.5 (Jan Björk, Glenn Cornland), 1 ex Fågeltornet och södra delen, Svartsjövik 12.7–13.7 (Jan Björk, Ulf Nilsson). Det talrika uppträdandet hänger samman med brist på smågnagare i fåglarnas normala utbredningsområde på Nordkalotten.

Nattskär *Caprimulgus europaeus*

Tionde fyndet då 1 ex rastande i ett träd vid Eldgarnsö pumphus 15.5 (Anne-Marie Björn). Inte observerad sedan 2009.

Tornseglare *Apus apus*

Några kvardröjande sågs i början på september, 1 ex sträckande Östra delen, Svartsjövik 1.9 (Glenn Cornland), 1 ex sträckande SV Drottningholms slott 3.9 (Ola Jörnstedt).

Göktyta *Jynx torquilla*

Ca 17 revirhävande fåglar har rapporterats under året.

Gråspett *Picus canus*

Efter fyra års frånvaro dök det upp en gråspett på Mälärörna igen. Denna gång vid Tofta på Adelsö 11.11 (Ulf Hamrin).

Mindre hackspett *Dendrocopus minor*

Ett tiotal revirhållande hanar/par har inrapporterats vilket tillhör den normala fyndbilden.

Trädlärka *Lullula arborea*

Sjungande fåglar: 1–3 ex Hagalund 11.3–30.6 (Gunnar Wallin, Kerstin Wallin m.fl.), 1 ex Norrby, Lovön 16.4 (Ulf Nilsson), samt 7.6 (Fredrik Thernlund), 1 ex Geomagnetiska observatoriet, Lovön 17.4 (Fredrik Thernlund), 1 ex Malmviks strandängar 22.4 (Jan Wernerman), 1 ex Eldgarnsö 1.5–17.5 (Jan Wernerman), 1 ex Malmvik-Ekenäs, Munsö 1.5 (Fredrik Thernlund), 1 ex Torslunda 11.5 (Glenn Cornland), 1 ex Tillflykten 27.5 (Jan Wernerman).

Backsvala *Riparia riparia*

Även i år har en koloni setts vid Löten på Munsö. Jehanders som driver grustaget sparar aktivt slänter till backsvala.

Större piplärka *Anthus richardi*

Endast ett fynd av denna östliga gäst på Mälärörna tidigare då en fågel sågs i Svartsjövik 2003. Morgonen den 21 september var det dock dags igen då en fågel upptäcktes i Torslunda (Glenn Cornland). Den kunde sedan beskådas fram till eftermiddagen när den födosökte bland fåren vid ett av växthusen.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

1 ex Fågeltornet, Svartsjövikens 7.9 (Gigi Sahlstrand), 1–5 ex Svartsjövikens 9.9 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg m.fl.), 1 ex Klippans väg, Väntholmsviken 9.9 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Svartsjövikens 10.9 (Mattias Larsson), 1 ex Torslunda 21.9 (Glenn Cornland), 1 ex Fågeltornsparkeringen 27.9 (Eva Edmert).

Gulärla *Motacilla flava*

Konstaterade häckningar i Menhammarsviken där två ungar sågs 20.6 (Glenn Cornland) samt i Svartsjö dämme där ett par sågs med föda åt ungar 10.7 (Glenn Cornland).

Forsärla *Motacilla cinerea*

Bästa året någonsin på Mälaröarna med hela tre fynd. Den första sträckte förbi Torslunda 9.9 (Glenn Cornland). Bara två dagar senare den 11.9 var det dags för fågel nummer två, även den i Torslunda (Glenn Cornland). Den tredje fågeln sträckte förbi Prästnibble 18.9 (Gigi Sahlstrand).

Sädesärla *Motacilla alba*

Två tidiga fåglar med den första i Svartsjövikens redan 14.3 (Runo Edholm) samt en i Malmvik 19.3 (Peter Lundberg).

Strömstare *Cinclus cinclus*

1 ex Rastaholm 1.1–22.1 (Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex Prästvik 6.1 (Jan Wernerman), 1 ex Gällstaö 28.1 (Glenn Cornland).

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Vinterfynd: 1 ex Skärviks Båtbrygga 2.1–29.1 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Sötvattenslaboratoriet 7.1–10.3 (Ulf Nilsson m.fl.), 1 ex Älggårdsskogen 8.1 (Jan Wernerman), 1 ex Tillflykten 8.1 (Fredrik Thernlund), 1 ex Rastaholm 28.1 (Jan Wernerman), 1 ex Prästvik 29.1 (Jan Wernerman), 1 ex Lovön 4.2 (Jan Wernerman), 1 ex Ricksättra skans 6.3 (Bertil & Ulla Dolk), 1 ex Sjöängen, Munsö 10.3 (Jonas Melin), 1 ex Menhammarsviken 1.12 (Jan Wernerman), 2 ex

Sötvattenslaboratoriet 26.12 (Jan Wernerman), 1 ex Eldgarnsö 31.12 (Jan Wernerman).

Rödhake *Erithacus rubecula*

Vinterfynd: 1 ex Hagaringen 10.1–11.3 (Bertil o Ulla Dolk), 1–3 ex Sötvattenslaboratoriet 10.1–29.1 (Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex Väsby hage 14.1 (Mats Andersson), 1 ex Prästvik 15.1 (Micke Nederman, Glenn Cornland), 1 ex Hilleshög kyrka 29.1 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex Lindhaga 4.2 (Jan Björk), 1 ex Karlskär 23.12 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Gällstaö 27.12–29.12 (Jan Sondell).

Näktergal *Luscinia luscinia*

En tidigt anländ fågel sjöng vid Helgö kanal redan 25.4 (Katti Nilzén).

Blåhake *Luscinia svecica*

Precis som tidigare år var stigen ut mot fågeltornet i Svartsjövikens en säker plats för blåhake och från 1.9–10.9 kunde man hitta upp till fyra fåglar där (Glenn Cornland m.fl.), även ett ex i Torslunda 9.9 (Glenn Cornland).

Svart röstjärt *Phoenicurus ochruros*

En fågel sträckte förbi Torslunda 5.4 (Glenn Cornland).

Dubbeltrast *Turdus vicivorus*

Vinterfynd: 1–2 ex Hilleshög kyrka 1.1–15.1 (Gigi Sahlstrand m.fl.), 1 ex Färentuna kyrka 1.1–5.2 (Jan Wernerman m.fl.), 1–5 ex Eldgarnsö 5.1–5.2 (Jan Björk m.fl.), 1 ex Älggårdsskogen, Väntholmsviken 15.1 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 1 ex Bonadammen, Munsö 4.2 (Jan Wernerman), 1–2 ex Färentuna kyrka 23.12–28.12 (Gigi Sahlstrand, Jan Wernerman).

Ringtrast *Turdus torquatus*

Ett bra år på Mälaröarna med hela tre fynd. 1 ex Torslunda 12.4 (Glenn Cornland), 1 ex Svartsjövikens 18.4 (Jan Björk), 1 ex Malmvik-Ekenäs, Munsö 29.4 (Fredrik Thernlund).

Törnsångare *Sylvia communis*

Ett tidigt ex hördes vid Holmbacken i Svartsjövikens redan 2.5 (Gigi Sahlstrand).

Gräshoppångare *Locustella naevia*

1 ex Holmbacken, Svartsjövikens 16.5–16.6 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Menhammarsviken 24.5–10.6 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Kungsberga 9.6 (Kristina Winter).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Efter tre års frånvaro från Mälärörna dök det äntligen upp en flodsångare igen, eller rättare sagt två och dessutom samma dag. Den första upptäcktes vid Holmbacken i Svartsjövikens den 7.6 och kunde sedan höras och ses fram till 9.6 (Glenn Cornland m.fl.). Lite snare på kvällen den 7.6 upptäcktes ytterligare en fågel vid energiskogen norr om Svartsjövikens (Glenn Cornland m.fl.) och den kunde höras fram till 16.6.

Kärrsångare *Achrocephalus palustris*

1 ex Karlskär 8.6–9.6 (Glenn Cornland m.fl.), 1 ex Iländavik 15.6 (Jan Wernerman),

1 ex Svartsjö kungsgård 16.6 (Micke Nederman, Urpo Könnömäki). Eventuell häckning vid Stjärtnäs, Kungsberga där en adult fågel sågs med mat i näbben 9.6 (Jens Johansen).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Ett ex sjöng vid Svartsjö dämme 17.6–27.6 (Glenn Cornland m.fl.) samt ett ex vid Kyrkpölen 24.6 (Urpo Könnömäki, Jan Sondell).

Härmsångare *Hippolais icterina*

Cirka 17 sjungande fåglar på 14 lokaler vilket nu för tiden får ses som en normal fyndbild.

Varfågel *Lanius excubitor*

Även i år gott om rapporter under vintermånaderna från Menhammarsviken, Svartsjövikens samt

Blåhake rastar på höststräcket

Mastområdet. Utöver det rapporterad från ett 16-tal ytterligare lokaler vilket får ses som ett bra år på Mälärörna. En spännande observation gjordes på Gällstaö 2.2 där en fågel sågs ta småfågel som flugit mot ett fönster (Jan Sondell).

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

1 ex Lindhaga, Färingsö 18.3 (Jan Björk), 1 ex Ekerö kyrka 18.9 (Urpo Könnömäki), 1 ex Klippans skog, Väntholmsviken 2.10–3.10 (Gigi Sahlstrand).

Råka *Corvus frugileus*

5 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjövikens 10.3 (Ulf Nilsson), 1 ex Kyrkpölen, Adelsö 5.4 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 Ekerö kyrka 7.4 (Glenn Cornland, Jan Björk), 1 ex Ekerö kyrka 7.4 (Micke Nederman), 1 ex Väntholmen 30.4 (Gigi Sahlstrand).

Stare *Sturnus vulgaris*

Vinterfynd: 2 ex Eldgarnsö 1.1 (Jan Wernerman), 8–15 ex Menhammarsviken 15.1–26.1 (Micke Nederman m.fl.), 2–7 ex Svartsjövikens 21.1 (Ari Määttä, Gigi Sahlstrand).

Bofink *Fringilla coelebs*

Som vanligt är det fågelmatningar man ska besöka om man vill se bofink vintertid. I år rapporterad från ett 14-tal matningar runtom på öarna.

Bergfink *Fringilla montifrigilla*

Även här är det fågelmatningar man ska leta sig till när man vill se arten vintertid. 2 ex Ålby hage, 2.12–8.12 (Urpo Könnömäki), 1–3 ex Klippans väg 6.12–25.12 (Gigi Sahlstrand), 2 ex Gällstaö 7.12–14.12 (Jan Sondell), 3 ex Stenhamra Granitvägen 7.12 (Patrik Engström), 1–2 ex Klippans väg 8.12–25.12, 1 ex Torslunda 17.12 (Glenn Cornland). Hela 314 bergfinkar på nordsträck uppehöll sig på en matning vid Helgö kanal 21.4 (Iris Hjelm, Gigi Sahlstrand).

Vinterhämsling *Carduelis flavirostris*

3 ex rastade kort vid Svartsjö dämme 15.4 (Glenn Cornland).

Snösiska *Carduelis hornemanni*

En fågel uppehöll sig tillsammans med en flock gråsiskor i alarna runt Svartsjö slott 17.1–20.1 (Gigi Sahlstrand m.fl.).

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Ett 20-tal observationer under året med som mest 25 ex. Lite anmärkningsvärt är att rapporter helt saknas under sommarmånaderna.

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

1 ex sjöng på Adelsö 6.6 (Mats Andersson).

Tallbit *Pinicola enucleator*

Under höstens massrörelse av tallbit i vårt avlånga land hoppades många att även Ekerö skulle få finbesök. Något större inflöde blev det dock inte men väl 2 ex Väsby hage 12.11 (Urpo Könnömäki, Per Öhman), 2 ex Klippans väg, Väntholmsviken, 20.11 (Gigi Sahlstrand).

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

4 ex Svartsjövikens 23.3 (Bertil o Ulla Dolk m.fl.), 14 ex Kyrkölen Adelsö 26.3 (Glenn Cornland), 6 ex Svartsjövikens 30.3 (Jan Björk), 30 ex förbifl. Svartsjövikens 31.3 (Jan Björk m.fl.), 46 ex rast Berga gård, Lovön 31.3 (Ulf Nilsson), 1 ex Kyrkölen Adelsö 7.4 (Micke Nederman).

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

1 ex flög förbi vid 90-graderskurvan i Svartsjövikens 1.9 (Glenn Cornland).

Bergfinkhane i vinterdräkt

Foto Göran Forsberg